

at der neppe er nogen Deel af vor Lovgivning, som er i den Grad indviklet, og som, jeg tør sige, er Fleertallet af Befolkningen i den Grad kun halvt eller slet ikke bekendt som denne, og det, uagtet ingen Lovgivning burde være saa stempel og saa sjelden forandres som netop denne; men det første Skridt til at naae til en Forbedring i saa Henseende var — og jeg beder den ærede Justitsminister ikke at tage, hvad jeg nu siger, i mindste Maade ilde op —, at alle Vedkommende af Administrationen selv lærte denne hele Detail at kjende, hele denne Sum af forskjellige, sig krydsende Bestemmelser. Det har flere Gange været forsøgt at give en Oversigt derover, og det er ogsaa flere Gange tilnærmelsesviis opnaaet, men man er langtfra kommen ud derover. Det har været en Bane, naar man har syntes, at der var Noget i Militairvæsenet, der ikke var beqvemt for Dit og Dat, saa er der skrevet til det Collegium, der havde dermed at gjøre, om at faae det saaledes eller saaledes, at faae den eller den Forandring, og saa har vedkommende Collegium ogsaa syntes, at det var godt, at det blev forandret paa den og den Maade. Det er en uheldig Forretningsførelse. Man har ogsaa ved de Tvivlsmaal, der ere opstaaede mellem selve de Paagjældende om, hvorledes de under visse Omstændigheder skulde gaae frem ved Sessjonerne, seet den store Usikkerhed, der har været tilstede. Saaledes have Nogle villet see alt Mandsskabet nøgent, Andre ikke; Nogle have villet see det i stort Compagnie, Andre enkeltviis; Nogle have troet, at det var rigtigt at knuge dem paa alle Lemmer for at vide, om de kunde holde, Andre have troet, at man ikke burde berøre dem med kolde Hænder, kort sagt, der er i alle disse Ting et saadant Virvar og en saa ringe og usikker Begrændsning, at dette ikke kan vedblive. Der er især een Ting, som kræver en meget nøie og sikker Begrændsning, det er Fritagelse paa Grund af Legemsfeil og Svagheder. Herom vil den ærede Minister sige: Ja, men er der Intet, som mindre kan modtage en nøie Begrændsning. Jeg svarer, at allerede i vor Lovgivning findes adskillige Bestemmelser i denne Retning. Naar man samler alle de Tilfælde, som her kunne forekomme, saa er der blandt dem

nogle, der, saa at sige, ere Gjenstand for hver Mand's Bedømmelse, der er en heel Deel Tilfælde, som den Mand, der kommer til at see lidt nærmere til, strax kan bedømme. Alle disse Tilfælde kunne paa en ganske bestemt Maade udtrykkes som Undtagelsestilfælde, saaledes at den Paagjældende, der lider af visse bestemte Svagheder, kan vide med sig selv: Du kan fremstille Dig, bevise dine Svagheder, og dermed er Du fri. Dernæst er der en Deel Tilfælde, som ere Skjønstilfælde, hvor der intet Andet er at gjøre, end at lade de Løgekyndige — men ikke Rytterofficeren eller Infanterieofficeren, thi de have Intet dermed at bestille, — sige, at de gjøre den Paagjældende usikkert til Tjeneste. Det er altsaa en Skjønssag, og da kan den Paagjældende maaskee være berettiget til at forlange et Overksjon, ligesom, ogsaa de andre unge Mennesker maae være berettigede til at sige: „Den Feil, hvorfor han vil have Udsættelse, er ingen Feil, han staaer paa lige Fod med os, han skal spille lige med os Andre, vi forlange et Overksjon“ — Alt dette, kan gjøres; det er endnu paa Skjønssmaalets Gebeet, men der kan være fuldkommen faste Bestemmelser derom. Med Hensyn derimod til de Tilfælde, hvor man kun kan sige: Den har for lange Laar og for korte Underbeen, Den har for lang en Overkrop og for korte Been, Den har for høie Skuldre &c., Den synes vi ikke om, han er ikke smuk, han har en Braknase, der er kort sagt en Mangfoldighed af saadanne Ting, som mere eller mindre blive benyttede og komme med ind i Summen — jeg siger ingentunde, at en saadan Enkelthed i noget Tilfælde har været afgjørende, men hos den Mand, om hvem man har en saadan Anskuelse, finder man let reelle Feil, uden at Nogen kan sige, hvilke de ere; der er f. Ex. Brystet, det er en af de Legemsdele, som man tyer til, naar man ikke finder Andet, det er Noget, som Ingen med Sikkerhed kan bedømme, der kan Ingen sige et bestemt Ja eller et bestemt Nei — med Hensyn til disse Tilfælde vilde jeg ønske, at der maatte fremkomme Bestemmelser, hvorved Betydningen af dette Skjøn, saavidt muligt, tilligtetgjøres, saa at saa Ja som muligt af dem, om hvem man ikke med Bestemthed kan sige, at de have den eller den Feil, bleve undtagne ved